

Užsienio prekybos prekėmis statistika

Turinys

- 1 Kontaktai
- 2 Metaduomenų atnaujinimas
- 3 Statistinės informacijos apžvalga
- 4 Matavimo vienetas (-ai)
- 5 Ataskaitinis laikotarpis
- 6 Instituciniai įgaliojimai
- 7 Konfidencialumas (teisės aktai, užtikrinantys statistinių duomenų konfidencialumą)
- 8 Informacijos sklaidos politika
- 9 Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas
- 10 Statistinės informacijos sklaidos formos
- 11 Metodologiniai dokumentai
- 12 Kokybės vadyba
- 13 Reikalingumas ir aktualumas
- 14 Tikslumas ir patikimumas
- 15 Savalaikiškumas ir punctualumas
- 16 Palyginamumas
- 17 Suderinamumas
- 18 Administracinė našta respondentui (vieno respondento statistinei ataskaitai pildyti skirtas laikas)
- 19 Statistinės informacijos revizija
- 20 Statistinių duomenų apdorojimas
- 21 Pastabos / nuorodos į susijusius metaduomenis

1	Kontaktai	
1.1	Organizacijos kontaktai	Lietuvos statistikos departamentas (LSD)
1.2	Organizacijos padalinio kontaktai	Užsienio prekybos statistikos skyrius
1.3	Kontaktinis asmuo	Irena Jocienė
1.4	Kontaktinio asmens pareigos	Skyriaus vedėja
1.5	Kontaktinio asmens pašto adresas	Gedimino pr. 29, LT-01500 Vilnius
1.6	Kontaktinio asmens el. pašto adresas	irena.jociene@stat.gov.lt
1.7	Kontaktinio asmens telefono nr.	(8 5) 236 4963
1.8	Kontaktinio asmens fakso nr.	(8 5) 236 4980
2	Metaduomenų atnaujinimas	
2.1	Metaduomenų patvirtinimo data	2014-12-18
2.2	Paskutinė metaduomenų sklaidos data	2016-02-12
2.3	Paskutinio metaduomenų atnaujinimo (peržiūros,	2016-02-12

	patikros) data	
3	Statistinės informacijos apžvalga	
3.1	Statistinės informacijos aprašymas (pagrindinės charakteristikos, paskirtis)	<p>Užsienio prekybos statistinės informacijos rengimo tikslas – teikti informaciją apie prekių srautus tarp Lietuvos ir kitų valstybių. Statistinė informacija yra informacijos šaltinis valstybės ir Europos Sąjungos (ES) institucijoms, įvairioms tarptautinėms organizacijoms ir privatiems ūkio subjektams, planuojant gamybą, tiriant rinką, prognozuojant ir analizuojant Lietuvos ūkio raidą. Lietuvos Respublikos mokėjimų balansui ir nacionalinėms sąskaitoms sudaryti.</p> <p>Užsienio prekybos statistika rengiama pagal dviejų tyrimų – Ekstrastato ir Intrastato – duomenis. Šios statistikos objektas yra į Lietuvos Respublikos statistinę teritoriją įvežamos ir iš jos išvežamos prekės. Ekstrastatas apima Lietuvos prekybos su ne ES šalimis duomenis, kurių šaltinis yra muitinės deklaracijos. Intrastatas – duomenų apie Lietuvos Respublikos prekybą su ES valstybėmis surinkimo sistema, kurios duomenų šaltinis yra Intrastato ataskaitos.</p> <p>Užsienio prekybos statistiką apibūdina keturi rodikliai: eksportas, importas apibrėžia prekybos apimtis su ne ES šalimis, o išvežimas, įvežimas apibūdina prekybą su ES valstybėmis.</p> <p>Eksportuotos ar išvežtos prekės yra paskirstytos pagal šalį gavėją. Importuotos prekės skirstomos pagal jų kilmės šalį, o įvežtos – pagal šalį siuntėją.</p> <p>Bendrai užsienio prekybai apibūdinti naudojamos eksporto ir importo sąvokos.</p>
3.2	Naudojami klasifikatoriai	<p>Kombinuotoji nomenklatūra (KN) (pirmieji šeši šios nomenklatūros prekių kodų skaitmenys sutampa su Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos (HS) prekių kodais);</p> <p>Makroekonomikos kategorijų klasifikatorius (BEC);</p> <p>Standartinis tarptautinės prekybos klasifikatorius (SITC);</p> <p>Produktų pagal veiklos rūšį klasifikatorius (CPA);</p> <p>Šalių ir teritorijų nomenklatūra, skirta Europos Sąjungos išorės prekybos ir prekybos tarp valstybių narių statistikai rengti.</p>
3.3	Sektorinė aprėptis	Šalis
3.4	Apibrėžtis (-ys)	<p>Ekstrastatas – duomenų apie Lietuvos prekybą su ne ES šalimis surinkimo sistema.</p> <p>Intrastatas – duomenų apie Lietuvos prekybą su ES valstybėmis surinkimo sistema.</p> <p>Prekės – bet kuris kilnojamas turtas, įskaitant elektros srovę.</p> <p>Eksportas – prekių išvežimas iš Lietuvos Respublikos statistinės teritorijos į ne ES šalį.</p> <p>Importas – prekių įvežimas į Lietuvos Respublikos statistinę teritoriją iš ne ES šalies.</p> <p>Išvežimas – prekių išvežimas iš Lietuvos Respublikos statistinės teritorijos į ES valstybę.</p> <p>Įvežimas – prekių įvežimas į Lietuvos Respublikos statistinę teritoriją iš ES valstybės.</p> <p>Šalis partnerė – eksporto ir išvežimo atveju tai yra šalis gavėja, importo atveju – prekės kilmės šalis, įvežimo atveju – šalis siuntėja.</p>
3.5	Statistinio stebėjimo vienetas	Bet kuris fizinis ir juridinis asmuo pateikiantis muitinės deklaraciją apie prekybą su ne ES valstybėmis. Intrastato ataskaitas privalo teikti Lietuvoje PVM mokėtojais registruoti asmenys, kurie įveža arba išveža prekes iš Lietuvos Respublikos į ES valstybes ir viršija nustatytas Intrastato ataskaitos teikimo ribas.
3.6	Statistinė (tiriamoji) visuma	Į Lietuvos Respublikos statistinę teritoriją įvežamos / importuojamos ir iš Lietuvos Respublikos statistinės teritorijos išvežamos/eksportuojamos prekės.
3.7	Geografinė aprėptis	Lietuvos Respublika, apskritys (teikiant informaciją apie lietuviškos kilmės eksportą).
3.8	Laiko aprėptis	Pagal BEC, CPA, HS (2 ženklų lygiu), SITC – nuo 1996 m.

		Pagal HS (4 ženklų lygiu) – nuo 2004 m. Pagal KN (8 ženklų lygiu) – nuo 2005 m.
3.9	Bazinis laikotarpis	2005 m.
4	Matavimo vienetas (-ai)	Prekybos vertė – tūkst. EUR; Kiekis – papildomais mato vnt. pagal atitinkamų metų KN, jei papildomi mato vnt. nenurodyti – kg.
5	Ataskaitinis laikotarpis	Prekyboje su ne ES valstybėmis – kalendorinis deklaracijos priėmimo muitinėje mėnuo. Prekyboje su ES valstybėmis – kalendorinis mėnuo, kurį išvežtoms arba įvežtoms prekėms atsiranda apmokestinamasis momentas, arba mėnuo, per kurį buvo išvežtos arba įvežtos apmokestinimo tikslams nedeklaruojamos prekės.
6	Instituciniai įgaliojimai	
6.1	Teisės aktai ir kiti susitarimai	2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95 (OL 2009 L 152, p. 23); 2010 m. vasario 2 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 92/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, nuostatos dėl muitinių ir nacionalinių statistikos institucijų keitimosi duomenimis, statistinės informacijos rengimo ir kokybės vertinimo (OL 2010 L 31, p. 4); 2010 m. vasario 9 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 113/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, nuostatos dėl prekybos aprėpties, duomenų apibrėžčių, pagal verslo charakteristikas ir sąskaitose faktūrose nurodytą valiutą suskirstytos prekybos statistikos rengimo ir specifinių prekių arba prekių gabenimo (OL, 2010 L 37, p. 1); 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 638/2004 dėl prekybos prekėmis tarp valstybių narių Bendrijos statistinių duomenų, panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3330/91 (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 16 tomas, p. 64); 2004 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1982/2004, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 638/2004 dėl prekybos prekėmis tarp valstybių narių Bendrijos statistinių duomenų, panaikinantį Komisijos reglamentus (EB) Nr. 1901/2000 ir (EEB) Nr. 3590/92 (OL 2004 L 343, p. 3); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 10 d. nutarimas Nr. 1086 „Dėl užsienio prekybos ir pridėtinės vertės mokesčio duomenų rinkimo tvarkos“.
6.2	Apsikeitimas statistiniais duomenimis	–
7	Konfidencialumas (teisės aktai, užtikrinantys statistinių duomenų konfidencialumą)	
7.1	Konfidencialumo nustatymo politika	Lietuvos Respublikos statistikos įstatymas; 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL 2009 L 87, p. 164); 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95;

		2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 638/2004 dėl prekybos prekėmis tarp valstybių narių Bendrijos statistinių duomenų, panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3330/91.
7.2	Duomenų konfidencialumą nustatančios taisyklės	Statistinio atskleidžiamumo kontrolės metodų aprašas, patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. DĮ-124; Statistikos informacinės sistemos elektroninės informacijos saugaus tvarkymo taisyklių, patvirtintų Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. DĮ-76, 6 p; 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95; 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 638/2004 dėl prekybos prekėmis tarp valstybių narių Bendrijos statistinių duomenų, panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3330/91.
8	Informacijos sklaidos politika	
8.1	Informacijos skelbimo kalendorius	Statistinė informacija skelbiama pagal patvirtintą statistinės informacijos skelbimo kalendorių.
8.2	Nuoroda į informacijos skelbimo kalendorių	http://osp.stat.gov.lt/kalendoriai
8.3	Informacijos skelbimo tvarka	Statistinė informacija skelbiama Oficialiosios statistikos portale pagal statistinės informacijos skelbimo kalendorių, vadovaujantis Statistinės informacijos rengimo ir sklaidos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2014 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. DĮ-212.
9	Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas	Mėnesinis, metinis.
10	Statistinės informacijos sklaidos formos	
10.1	Informaciniai pranešimai	Informacinis pranešimas apie užsienio prekybos statistinę informaciją yra skelbiamas ne vėliau kaip 40 dienų ataskaitiniam mėnesiui pasibaigus. Galutinis metinis pranešimas spaudai apie užsienio prekybos statistinę informaciją yra skelbiamas birželio mėn. ataskaitiniams metams pasibaigus. Vadovaujantis Statistinės informacijos rengimo ir sklaidos taisyklėmis, Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui ir finansų, ūkio bei socialinės apsaugos ir darbo ministrams ir jų įgaliotiems asmenims yra sudaryta galimybė gauti informacinį pranešimą 0,5 val. anksčiau nei ši statistinė informacija yra oficialiai paskelbiama. Išvardyti asmenys yra įsipareigoję neplatinti gautos statistinės informacijos anksčiau, nei ji bus oficialiai paskelbta.
10.2	Leidiniai	Informacija skelbiama mėnesiniame biuletenyje „Lietuvos ekonominė ir socialinė raida“.
10.3	Duomenų bazės	Rodiklių duomenų bazė -> Užsienio prekyba
10.4	Prieiga prie mikroduomenų	–
10.5	Kita	Eurostato duomenų bazė
11	Metodologiniai dokumentai	http://www.osp.stat.gov.lt/web/guest/metodai35
12	Kokybės vadyba	
12.1	Kokybės užtikrinimas	Statistinės informacijos ir jos rengimo kokybė užtikrinama vadovaujantis Europos statistikos praktikos kodekso nuostatomis. 2007 m. Lietuvos statistikos departamente įdiegta kokybės vadybos sistema, atitinkanti tarptautinio kokybės vadybos sistemų standarto ISO 9001 reikalavimus.
12.2	Kokybės vertinimas	Intrastato duomenų neatsakymo lygį nusako respondentų nepateiktos prekių vertės dalis procentais, palyginti su bendra prekių verte. Neatsakymų lygis yra nustatomas remiantis Intrastato ataskaitų bei pridėtinės vertės

		mokesčio deklaracijų duomenimis.												
13	Reikalingumas ir aktualumas													
13.1	Vartotojų poreikiai	Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra valstybės institucijos ir įstaigos, tarptautinės organizacijos, žiniasklaida, verslo ir mokslo atstovai, studentai, kurių poreikiai tenkinami nepažeidžiant konfidencialumo principo. Užsienio prekybos duomenys yra svarbus informacijos šaltinis mokėjimų balansui ir nacionalinėms sąskaitoms sudaryti.												
13.2	Vartotojų pasitenkinimas	Nuo 2005 m. reguliariai atliekami vartotojų nuomonių tyrimai. Stebimas Oficialiosios statistikos portalo lankomumas, atliekamos interneto lankytojų apklaustos, bendras gyventojų nuomonės apie LSD produktus ir paslaugas tyrimas, tikslinių vartotojų grupių nuomonių ir kt. tyrimai. Nuo 2007 m. pradėtas vertinti vartotojų pasitenkinimo indeksas. Atliekamuose vartotojų nuomonių tyrimuose vertinamas bendras statistinės informacijos reikalingumas, taip pat skirtingų statistikos sričių rodiklių poreikis.												
13.3	Statistinės informacijos pilnumas (išsamumas)	Visi pagrindiniai rodikliai yra skelbiami.												
13.3.1	Reikalingos informacijos pilnumo (išsamumo) laipsnis	Pagal Oficialiosios statistikos darbų programą parengta informacija skelbiama 100 proc.												
14	Tikslumas ir patikimumas													
14.1	Bendras tikslumas	Užsienio prekybos statistikai įtakos gali turėti nepateiktos arba pavėluotai pateiktos ataskaitos, bei, siekiant sumažinti našta respondentams, Intrastato ataskaitų teikimo ribų taikymas.												
14.2	Imties paklaida	Užsienio prekybos statistikai rengti imtis nerenkama.												
14.3	Paklaida, nesusijusi su imtimi	Apdorojimo paklaida: duomenų redagavimas. Paklaida, atsiradusi dėl neatsakymo ir prekybos žemiau ribos bei statistinės vertės įvertinimo.												
14.3.1	Paklaida, atsiradusi dėl neatsakymo	Neatsakymų lygis yra nustatomas remiantis Intrastato ataskaitų bei pridėtinės vertės mokesčio deklaracijų duomenimis.												
14.3.1.1	Statistinio vieneto neatsakymo lygis, proc.	–												
14.3.1.2	Rodiklio neatsiskaitymo lygis, proc.	2015 m. mėnesiai	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Įvežimas		0,18	0,27	0,12	0,16	0,27	0,57	0,45	0,65	0,77	0,65	0,45	0,83	
Išvežimas		0,17	0,19	0,27	0,18	0,18	0,50	0,31	0,65	0,27	0,45	0,27	0,26	
15	Savalaikiškumas ir punctualumas													
15.1	Savalaikiškumas	Statistinė informacija skelbiama ne vėliau kaip 40 dieną ataskaitiniam mėnesiui pasibaigus.												
15.2	Punctualumas	Statistinė informacija yra skelbiama pagal oficialiosios statistikos skelbimo kalendorių .												
15.2.1	Laiku paskelbtos statistinės informacijos dalis	100 proc.												
16	Palyginamumas													
16.1	Geografinis palyginamumas	Statistinė informacija palyginama tarp ES šalių.												
16.2	Palyginamumas laiko atžvilgiu	Statistinė informacija palyginama tarp ES šalių nuo 2004 m.												
16.2.1	Palyginamų laiko eilučių ilgis	Nuo 2004 m.												
17	Suderinamumas													
17.1	Suderinamumas tarp skirtingų statistinių sričių	Informaciją apie prekybos srautus galima rasti nacionalinėse sąskaitose, verslo statistikoje ir mokėjimų balanse.												
17.2	Vidinis suderinamumas	Rodikliai yra suderinti.												

18	Administracinė našta respondentui (vieno respondento statistinei ataskaitai pildyti skirtas laikas)	Neįvertinta.
19	Statistinės informacijos revizija	
19.1	Revizijų politika	Statistinių rodiklių revizijos atliekamos vadovaujantis Bendraisiais statistinių rodiklių revizijų atlikimo, analizės ir skelbimo principais , patvirtintais Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. DĮ-262. Apie planines revizijas vartotojai informuojami iš anksto planinių statistinių rodiklių revizijų kalendoriuje.
19.2	Revizijos praktika	Kiekvieną mėnesį revizuojama skelbtų dviejų praėjusių mėnesių informacija. Skelbiant gruodžio mėnesio informaciją, revizuojama visų metų informacija. Galutiniai metiniai duomenys skelbiami kitų metų birželio mėn. pagal informacinį kalendorių.
19.2.1	Revizijos metu gauto pokyčio vidurkis	2015 m. eksporto santykinė vidutinė absoliutinė revizija yra 0,83 proc., importo – 0,80 proc.
20	Statistinių duomenų apdorojimas	
20.1	Statistinių duomenų šaltinis	Lietuvos užsienio prekybos duomenų apie importą iš šalių ir eksportą į šalis, nepriklausančias ES, šaltinis yra muitinės deklaracijos. Informaciją apie prekių išvežimą / įvežimą į / iš ES šalis (-ių) pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai teikia muitinei mėnesinėse Intrastato statistinėse ataskaitose Išvežimas UPS-01 ir (ar) Įvežimas UPS-02. Taip pat naudojami Valstybinės mokesčių inspekcijos teikiami duomenys.
20.2	Statistinių duomenų rinkimo periodiškumas	Mėnesinis
20.3	Statistinių duomenų rinkimas	Intrastato ataskaitos teikiamos Muitinės departamento Statistikos analizės skyriui. Ataskaitų formos skelbiamos Oficialiajame statistikos portale ir Muitinės departamento svetainėje . Ataskaitos teikiamos el. būdu Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.
20.4	Statistinių duomenų tinkamumo patvirtinimas	Statistinių duomenų tinkamumą užtikrina Lietuvos statistikos departamentas, papildomą kokybės kontrolę atlieka Eurostatas.
20.5	Statistinės informacijos rengimas	Atliekamas duomenų redagavimas, neatsakymų ir prekybos žemiau ribos, prekių statistinės vertės vertinimas.
20.6	Koregavimas	Statistiniai duomenys yra išlyginami sezoniškai, naudojamas metodas <i>Tramo/Seats</i> . Pagrindinis šaltinis: ESS Guidelines on seasonal adjustment (2015).
21	Pastabos / nuorodos į susijusius metaduomenis	Nors prekybos su ES valstybėmis statistika visose valstybėse narėse rengiama pagal bendrus reikalavimus, lyginant veidrodinių srautų statistinius duomenis visada randama skirtumų. Išvežimas iš A valstybės narės į B valstybę narę, kaip skelbia A, turėtų būti beveik lygus įvežimui B iš A, kaip skelbia B. Dėl skirtingo vertinimo principo (CIF > FOB), įvežimas turėtų būti šiek tiek didesnis nei kitos valstybės išvežimas. Tačiau asimetrijų lygis būna pakankamai reikšmingas. Pagrindinės neatitikimų priežastys yra žinomos: kiekvienoje valstybėje nustatytos Intrastato ataskaitų teikimo ribos, neatsakymai ir jų vertinimas, statistinių duomenų konfidencialumas, trikampė prekyba, skirtingas ataskaitinis laikotarpis, klaidingas prekių klasifikavimas, kiti metodologiniai skirtumai.